

Anlæg af blandskovforsøg med bøg/rødgran. Sønderborg statsskovdistrikt, Nørreskov afd. 50.

SFF-Anlægsrapport Nr. 378 - Forsøgsnr. 1273

Bryndum, H.

Publication date:
1982

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bryndum, H. (1982). *Anlæg af blandskovforsøg med bøg/rødgran. Sønderborg statsskovdistrikt, Nørreskov afd. 50. SFF-Anlægsrapport Nr. 378 - Forsøgsnr. 1273.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI, 2930 KLAMPENBORG

TELEFON: (01) 63 00 54 & (01) 63 01 62

Anlægsrapport nr. 378.

Anlæg af blandskovsforsøg med bøg/rødgran

Sønderborg statsskovdistrikt

Nørreskov afd. 50

Forsøg nr. 1273

Maj 1982.

H. Bryndum

Anlægsrapport nr. 378.

Anlæg af blandskovsforsøg med bøg/rødgran

Sønderborg statsskovdistrikt
Nørreskov afd. 50

Forsøg nr. 1273

Maj 1982

H. Bryndum

Anlæg af blandskovsforsøg med bøg/rødgran,
forsøg nr. 1273, Sønderborg statsskovdistrikt,
Nørreskov afd. 50

Baggrunden for forsøget.

Ved et møde i den nordiske samarbejdsgruppe for produktionsforskning (efteråret 1975 i Norge) blev problemerne omkring blandskoven udtaget som et af de emneområder, det var vigtigt for produktionsforskningen at søge løst ved et samarbejde mellem de nordiske lande.

Blandskov af bøg/rødgran og eg/rødgran skønnedes at være et område, som bedst kunne løses ved et samarbejde mellem Sverige og Danmark. Som repræsentanter til et sådant projekt valgtes Harry Eriksson fra Sverige og Helge Bryndum fra Danmark.

På forsøgskommissionens møde den 6. juni 1978 vedtoges det, at forsøgsvæsenet skulle deltage i den del af det svensk-danske blandskovsprojekt, som vedrører bøg/rødgran blandinger.

Når blandskov er blevet udtaget som forskningsopgave, skyldes det, at der i de senere år fra forskellig side er fremkommet krav om, at de førstlige forsøgsvirksomheder mere indgående skulle undersøge udviklingen i blandskove i forhold til udviklingen i bevoksninger bestående af een dominerende træart. Blandt de faktorer, som har bidraget til den stigende interesse for spørgsmålene omkring blandskov contra renbestand, er bl.a.

at blandskove anses for at være mere stabile og mere naturlige økologiske systemer end bevoksninger med een dominerende træart. Faren for omfattende skader som følge af stormfald samt svampe- og insektangreb m.v. anses i almindelighed for at være mindre i blandskove end i renbestande,

at det på mange vækstlokaliteter er sandsynligt, at der ved visse træartsblandinger findes en blandskovseffekt, når man betragter den samlede vedproduktion under en hel omdrift. Blandskovene skulle således under visse betingelser have en større vedmasseproduktion end renbestande under samme vækstforhold. Man har endog hævdet, at træartsblandinger har en positiv virkning på kvaliteten af det producerede ved,

at der i mange tilfælde f.eks. af naturfredningsmæssige hensyn enten er ønske om, eller der er pligt til at have bestemte træartssammensætninger på visse arealer. Sådanne restriktioner i træartsvalget vil sandsynligvis blive mere omfattende i fremtiden, end de er i dag. Her vil blandskoven kunne tilbyde muligheder, som bør være af stor almen interesse. I en hensigtsmæssig sammensat blandskov kan man ved bestandsplejen, og navnlig gennem udhugningen, ændre træartssammensætningen, så at kun een træart bliver dominerende i f.eks. den sidste del af bevoksningens liv. Hvis man accepterer visse træartsblandinger i bestandens første udviling, kan dette indebære, at skovejeren økonomiske tab ikke behøver at blive ligeså stort som ved alternativet, den rene bestand. Som eksempel på de problemer, som blandskoven kan medvirke til løsning af, kan nævnes bøgeskovdriften og de restriktioner i træartsvalget, som den svenske bøgeskovslov pålægger skovejeren ved anlægget af den nye bestand efter afvikling af en bøgebevoksning.

I forbindelse med rejser i Sverige og Danmark har man besigtiget forskellige af de nu forekommende systematisk anlagte blandskove af såvel bøg/rødgran som eg/rødgran. Til trods for at der, specielt i Danmark, findes forskellige typer af disse blandskove, viser det sig, at disse bevoksninger ikke opfylder de krav, som man må stille i forbindelse med anlæg af forsøg, som skal følges i lang tid. Den vigtigste årsag til dette er, at det på det nærmeste har vist sig umuligt at finde forsøgsmæssigt egnede renbestande af rødgran, eg og bøg i umiddelbar nærhed af disse blandskove.

Tilbage er derfor kun den mulighed at etablere nye blandskove og ved anlægget af disse tilstræbe et forsøgsmønster, som kan tilfredsstillende krævene til forsøg af denne art. Dette vil medføre et tidstab i forhold til, at man benytter de bestående blandskove, men fordelene ved anlæg af kontrollerede forsøgsarealer vil være så store, at de klart opvejer ulemperne ved den længere forsøgstid.

Studierne af de bestående blandskove har imidlertid været meget værdifulde med hensyn til at skabe et grundlag for anlæg af nye forsøg blandt andet med hensyn til, hvilke blandingsforhold de forskellige træarter bør indgå med i disse forsøg. Set fra et forskningssynspunkt kan man derfor sige, at studiet af de bestående blandskove har opfyldt samme funktion som en større pilotundersøgelse.

Forsøgsplan for blandinger af bøg/rødgran.

Parcelforsøg i form af randomiserede blokforsøg. En passende parcelstørrelse er 0,2 ha, f.eks. 40 x 50 meter plus isoleringsbælte af 10 meters bredde.

Forsøgsleddene er følgende:

1. Ren bøg
2. Ren rødgran
3. 3 rækker bøg + 3 rækker rødgran o.s.v.
4. 3 rækker bøg + 4 rækker rødgran o.s.v.
5. 4 rækker bøg + 3 rækker rødgran o.s.v.
6. 3 rækker bøg + 5 rækker rødgran o.s.v.
7. 5 rækker bøg + 3 rækker rødgran o.s.v.

Planteafstande. Imellem rækkerne 1.7 til 1.8 meter og i rækken er planteafstanden for bøg 0.85 til 0.90 meter og for rødgran 1.7 til 1.8 meter.

Plantetyper, proveniens og tidspunkt for plantning.

Bøg 2/0 og rødgran 2/2.

For proveniensens vedkommende har tidligere erfaringer med blandskove af bøg/rødgran vist, at proveniensspørgsmålet er vigtigt, især for bøgens vedkommende.

Bøg og rødgran skal plantes samtidigt.

Forkultur.

Erfaringer i Sverige viser, at det så godt som overalt er nødvendigt med en lav skærm over bøg for, at frostskaeder kan mindskes.

Passende skærptræarter er hybridlærk eller japansk lærk, som plantes helst 3-4 år før bogene. Antallet af lærkeplanter i forkulturen bør være 1.500 stk. pr. ha.

På gode, ofte kystnære, bøgelokaliteter i Danmark kan bogene plantes uden skærm.

Dimensionering af forsøget.

Det er ikke skønnet nødvendigt at foretage en statistisk analyse som vejledning for, hvor mange gentagelser, der behøves, for at man kan fastslå forskelle mellem forsøgsleddene med en på forhånd ønsket sikkerhed. Man har i stedet for skønsomt sagt, at det totalt bør tilstræbes, at der bliver 8 gentagelser, nemlig således at forsøget gentages på 8 forskellige steder med en blok på hver lokalitet. Det vil være hensigtsmæssigt, at Danmark anlægger 4 blokke og Sverige de øvrige 4 blokke.

Forsøgsanlægget bør ske i den nærmeste 10-års periode. Eftersom det i det mindste i Sverige er nødvendigt med forkultur af lærk, kan der ikke ske en afkorting af etableringstiden.

De 8 blokke bør spredes således, at såvel forskellige geografiske områder som forskellige boniteter bliver repræsenteret.

Anlæg af forsøget.

Forsøgsarealet er stillet til rådighed af Sønderborg statsskovdistrikt 1980, og det blev besigtiget af skovrider P. Holbek og H. Bryndum den 18. februar 1980.

Indlæggelse af parcellerne blev foretaget i april 1981 af H. Bryndum, og plantningen skete i tiden fra 23. april til 12. maj 1981 under tilsyn af E. Hansen.

Forsøgsanlægget er godkendt af skovstyrelsen, jfr. skrivelse fra Sønderborg distrikt af 26. marts 1980 (F.F. Journal nr. 277/80).

Arealet

Arealet ligger i Nørreskov afd. 50, Sønderborg statsskovdistrikt. Terrænet er svagt kuperet med enkelte våde lavninger, der nu ved berønsning og fordybning af de bestående grøfter er afvandet. Vandafløb mod nord. Den omgivende bevoksning er i nordsiden fra vest: Ung sitkakultur som nabo til parcel 1 og 2; derefter mellemaldrende eg. Dog var der forår 1981 ved forsøgets nordøstlige hjørne nord

for parcel 7 på grund af afsætningsvanskeligheder levnet en trekant af den oprindelige rødgranbevoksning. Øst og syd for forsøget er der ung bøg, dog med en stribe af ung douglas og cypres syd for parcel 2 og 1 samt en bevaret rest af den gamle rødgranbevoksning. Vest for parcel 1 med bakkeaffald til grøft langs afdelingsgrænse (afd. 48) er arealet for tiden ubevokset med gl. bøg i baggrunden.

Arealets beliggenhed er vist på efterfølgende udsnit af kort over skoven (side 7), og parcellernes placering fremgår af skitsen side 8. Selve opmålingen findes i målebogen side 8-10.

Tidligere bevoksning.

Den tidligere bevoksning bestod af rødgran (alder 42 år, bonitet ca.1.5). Den blev afdrevet dec. 1980 - feb. 1981.

Plantningen.

Arealet var ryddet for kvas. Der blev ikke foretaget jordbearbejdning af nogen art på arealet.

Plantningen udførtes af 4 rutinerede skovarbejdere. Som planteredskab anvendtes svenske grønrisbor med påsvejsset tråd.

Rækkeafstanden er for begge træarter og i alle parceller 1.70 m. Planteafstanden i rækken er 1.70 m for rødgran og 0.85 m for bøg. Der blev plantet efter snore, hvorpå planteafstanden var markeret.

Dato for plantning af de enkelte parceller findes sammen med oplysning om antallet af rækker og planter i de enkelte parceller på side 4-5 i målebogen. Her er tillige anført oplysninger om vejrliget under plantningen.

Proveniens.

Rødgran: 2/2, Tännisberg, (lev. fra Keldstrups planteskole)
Bøg: 3/0, Arod, Rumænien (lev. fra Schjøths planteskole, Ejstrupholm).

Aftaler med skovdistrikt.

Der skal såvidt gørligt søges frembragt en ensartet og komplet bevoksning på de enkelte parceller. Hugst af juletræer og skæring af pyntegrønt er ikke tilladt.

Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om art og omfang af iværksatte kulturforanstaltninger så som efterbedring, renholdelse, tjæring mod råvildt o.s.v.

Efter hver hugst vil forsøgsvæsenet få tilstillet en specificeret, parcelvis opgørelse af handelsopmålingen af den skovede vedmasse med samtidig oplysning om de respektive arbejds-, udbringnings- og salgspriser - normal arbejdsgang forudsat.

Forsøgsvæsenet vil af distriktet blive underrettet om eventuelle uregelmæssigheder, som måtte konstateres på forsøgsarealet (storm- eller sneskade, sygdomme etc.) Der vil ikke blive foretaget dispositioner, som skulle kunne forrykke forsøgsbetingelserne.

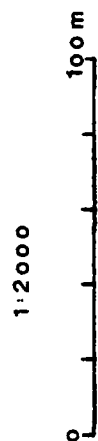
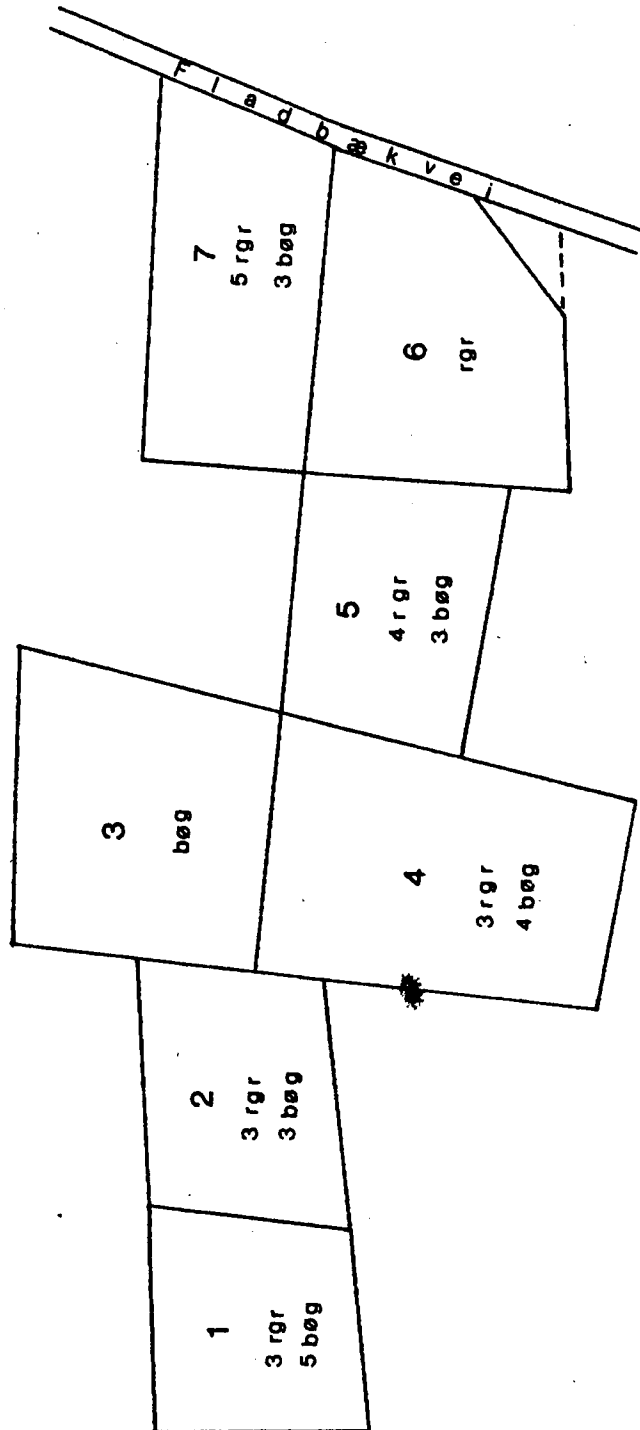
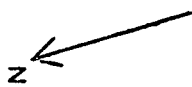
Springforbi, september 1981

H. Bryndum

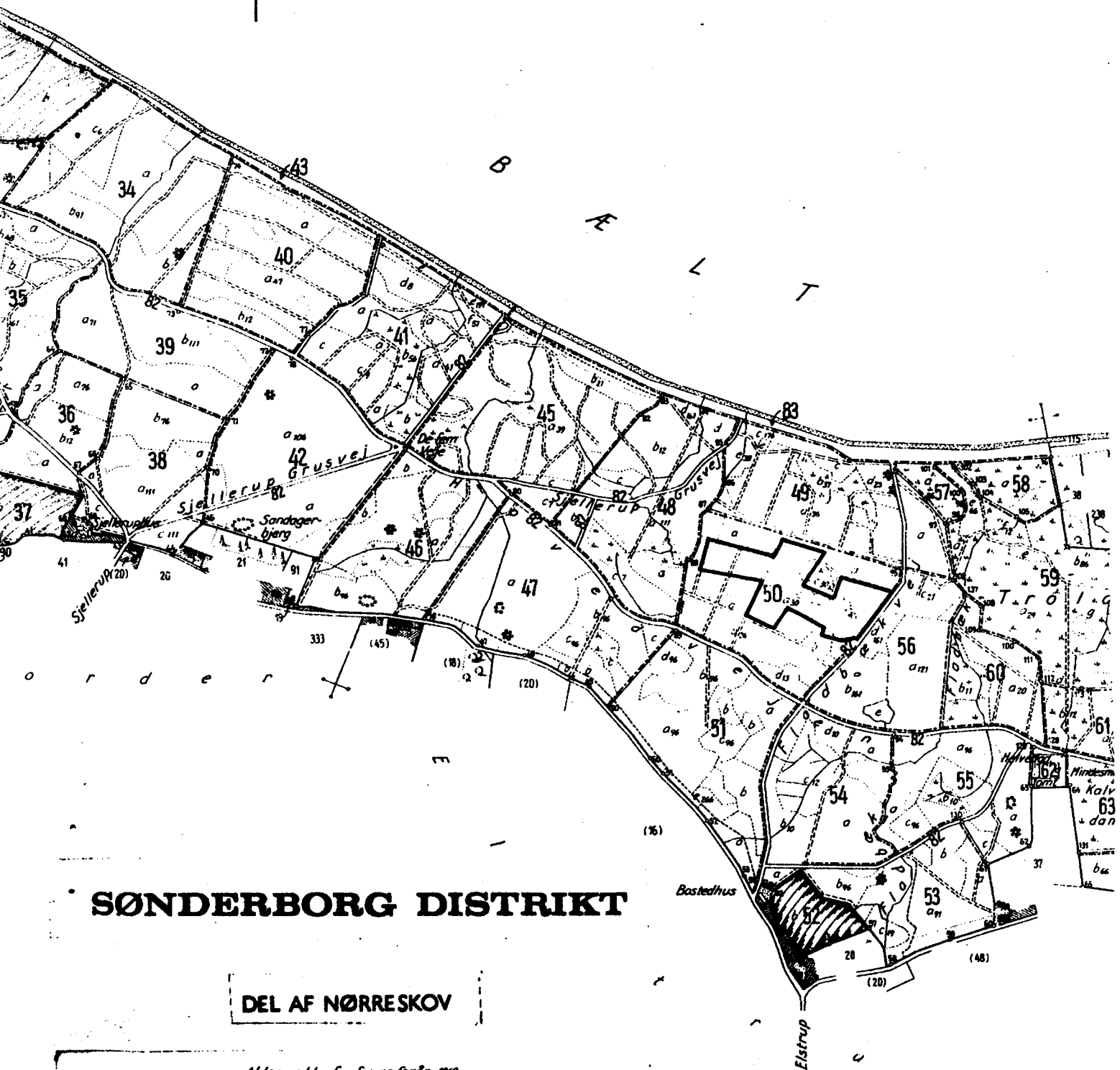
Forsøg nr 1273

Nørreskov afd 50

Sønderborg distrikt

Forsøg nr.1273
Nørreskov afd. 50

SØNDERBORG DISTRIKT

DEL AF NØRRESKOV

Aldre gælder fra fra pr. fordr 1969.

Udarbejdet ved Skovreguleringen
1969

